

INFORMATOR JEDYNECZKI

STYCZEŃ – LUTY – MARZEC 2015

**PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE NR 1
IM. JANA BRZECHWY
W TOMASZOWIE LUBELSKIM**

Przyszła zima

*Przyszła Pani Zima, w białym, pięknym płaszczu.
W kryształowych butach - lśniących w słońca blasku.
W rękawie przyniosła puszek śnieżnobiały.
Zasypała pola, lasy i świat wokół cały.*

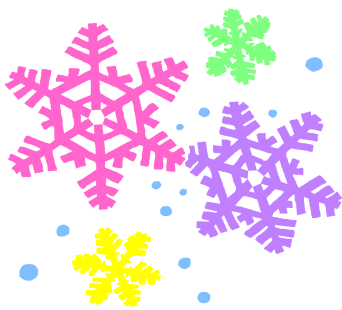
Ach jak dobrze, przyszła zima!

Już śnieg pada i mróz trzyma.

Jest też zdrowo i wesoło,

A śmiech dzieci słyszać wkoło.

Zima

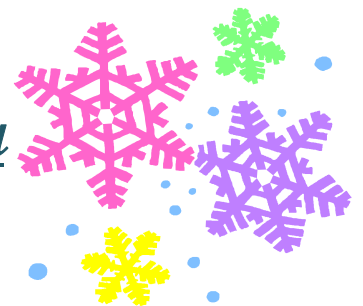
- piękna Pani w bieli

Zima jest bardzo piękną i romantyczną porą roku. Jej srebrzysty lodowy podmuch zamienia cały krajobraz w kryształową baśń. Śnieżnobiałe płatki śniegu tańczące na wietrze, śnieg mieniący się w blasku księżyca lub światła pobliskiej latarni przykrywa świat niby magiczną ciepłą kołderką.

Zima dostarcza wiele atrakcji związanych z lepieniem bałwana, jazdą na sankach, nartach czy łyżwach, robieniem aniołków na śniegu, rzucaniem śnieżkami.

Choć czasem srogo podszczypuje swoim mrozem nasze uszy i nosy, jest piękna, dostojna i daje wiele okazji do wspólnego podziwiania otaczającej nas przyrody podczas spacerów czy kuligów...

Pamiętajmy o dokarmianiu
ptaków w czasie zimy !!!

Ale zima, że ho ho ho!!! Zasypało, zawiąło, zamroziło.

Nam w przedszkolu jest ciepło i miło, ale nasi skrzydlaci przyjaciele zza okna liczą na naszą pomoc. Dlatego zachęcamy dzieci do dokarmiania ptaków ziarnem, słoninką i okruchami chleba. Leśnym zwierzętom w tym trudnym czasie będą dopomagać leśnicy.

Przygotowali dla nich paśniki z siankiem, kapustę, marchewkę, ziemniaki...

Zima dla leśnych zwierząt nie będzie sroga....

Już niedługo cudowne święta z okazji DNIA BABCI I DZIADKA!!!

„... jest taki jeden, no może dwa dni w roku to święto Babci i święto Dziadka...
...lza wówczas kręci się w oku...”

Mimo, że styczeń jest zimowym miesiącem, pełnym chłodnych dni są takie dwa dni, jedyne dwa dni w roku, kiedy każdemu robi się cieplej na sercu, bo przecież jest to święto naszych kochanych babć i dziadków.

W naszym przedszkolu zapraszanie babć i dziadków na uroczystość z okazji ich święta jest tradycją na stałe wpisaną w repertuar imprez przedszkolnych.

Każda babcia i dziadek na pewno powiedzą, że nic tak nie ucieszy ich serc, jak z radością i uczuciem powiedziany wierszyk czy zaśpiewana piosenka, a także samodzielnie wykonany prezent.

**Kochana Babciu, kochany Dziadku, dziś wam przynoszę po jednym kwiatku,
do tego dokładam serdeczne życzenia, niech wam się spełnią wszystkie marzenia!**

Życzą Przedszkolaki i wszyscy pracownicy Przedszkola !!!

BAL KARNAWAŁOWY

Rozpoczął się karnawał, a wraz z nim – bale!!!

Pomyśl, za kogo chcesz się przebrać na karnawałowy bal i wcześniej przygotuj strój. Pamiętaj, by był ładny, ale również wygodny- masz w nim tańczyć i dobrze się bawić.

Ciekawym elementem stroju dla dzieci na bale karnawałowe są maski.

Czasami wystarczy, że skromny strój na zabawę dla dzieci wykończymy ozdobną maską. Można je z powodzeniem wykonać własnoręcznie.

Do ich wykonania potrzebny jest przede wszystkim karton i cienka gumka kapeluszowa. Poza tym przydatne będą farby, cekiny, złoty lub srebrny pisak, brokat, kolorowe piórka, ozdobny papier do pakowania prezentów, kawałki futerka i wszystko to co znajdziemy w domu.

W naszym przedszkolu bal karnawałowy odbędzie się 30 stycznia!!!

Już niedługo rozpoczynają się ferie zimowe.

W naszym regionie będą trwać od 2 lutego do 15 lutego.

Ferie zimowe to czas zabawy i radości, ale musimy przede wszystkim pamiętać o bezpieczeństwie. Jest to bardzo ważne, gdyż w okresie wolnym zdarza się najczęściej wypadków.

Aby czas zimowego wypoczynku dostarczył wiele radosnych i niezapomnianych wrażeń, pamiętajmy o podstawowych zasadach bezpieczeństwa.

BEZPIECZNE FERIE ZIMOWE

- Układ odpornościowy dziecka wymaga dużo snu, zbilansowanej diety, witamin i mikroelementów. Preparaty uodparniające podajemy dzieciom po konsultacji z lekarzem.

- Hartowanie to dobry sposób na zapobieganie chorobom, nie należy ubierać dzieci zbyt ciepło aby uniknąć przegrzania i pamiętać o codziennych spacerach, nawet w zimne dni.

- Zimą pamiętajmy o właściwym zabezpieczeniu skóry przed mrozem- smarujemy ją specjalnymi tłustymi kremami i preparatami zabezpieczającymi, także przed promieniowaniem UV. W zimie może być ono silne, gdyż światło słoneczne odbija się od śniegu. Pamiętajmy też o pomadkach zabezpieczających usta.

- Zmiana klimatu nad morzem lub w górach także działa na korzyść odporności dziecka. Powinna trwać co najmniej dwa tygodnie

- Przed feriami warto przypomnieć dzieciom o podstawowych zasadach poruszania się pieszych po drogach w warunkach złej widoczności oraz gdy drogi są śliskie i zaśnieżone, zimowa pora to również szybsze zapadanie zmierzchu. Dla lepszej widoczności dziecko powinno mieć elementy odblaskowe-np. opaskę, naszywki na kurtce.

- Zabawy na śniegu niosą duże ryzyko, np. gdy zjazdy z górki znajdują się obok ulic i dróg.

- Podczas rzucania śnieżkami, zwłaszcza wykonanymi z twardego śniegu można wyrządzić krzywdę rzucając komuś w twarz. Nie należy rzucać w szyby ani w samochody- zaskoczony kierowca może spowodować wypadek

- Łyżwy to sport zarezerwowany dla lodowisk, nie służą do tego stawy, jeziora czy rzeki, mogą być bardzo niebezpiecznym miejscem do zabawy.

- Na sankach i nartach pamiętajmy o przepisach i zasadach bezpieczeństwa, brawura nie popłaca.

- Kulig za samochodem - niemądre, niebezpieczne!

- Hokej na ulicy - na pewno nie!

- Pamiętaj że kierowcom w zimie jest znacznie trudniej - mają gorszą widoczność, wydłużoną drogę hamowania.

- Zwisające z dachów i drzew sople mogą być zagrożeniem, lepiej nie podchodzić zbyt blisko, nie próbuj ich strącać.

- NUDA wyzwala w dziecku nowe pomysły, gdy brakuje atrakcji w formach zorganizowanych zabawa może odbywać się w miejscach niebezpiecznych - takich jak place budowy.

WAŻNE RADY OD BAŁWANKÓW!!!

Nie zjeżdżaj z górki znajdujących się przy drodze!

Zamarznięte jezioro czy staw to nie jest dobre miejsce do jazdy na łyżwach.

Nie doczepiaj sanek do auta! To bardzo niebezpieczne!

Śnieżkami można rzucać jedynie w drzewo lub do tarczy.

Nie podchodź pod górkę po trasie zjazdu.

Na zabawy na śniegu ubierz się ciepło, najlepiej na cebulkę.

Wspomaganie rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym

Wczesne dzieciństwo jest okresem przelomowym dla rozwoju mowy dziecka.

Uczenie się mowy to proces długi i skomplikowany. To, jak dziecko mówi, wpływa na jego psychiczne i społeczne przystosowanie, na osiągnięcia szkolne, umożliwia samoocenę pozwala dziecku oddziaływać na uczucia i myśli innych ludzi.

Zatem : Czy rodzice powinni świadomie kierować rozwojem mowy dziecka, czy też ich ingerencja nie jest potrzebna? Odpowiedź jest prosta – TAK. Niestety, zbyt często zastanawiamy się nad tym, czy nasze dziecko nie jest opóźnione w rozwoju mowy, rzadziej nad tym, by rozwój ten pobudzać. Stopień rozwoju mowy zależy zarówno od wpływu środowiska, jak i do psychofizycznego rozwoju dziecka. Należy pamiętać, że rozwój mowy nie przebiega u wszystkich dzieci jednakowo: u jednych szybciej, u innych wolniej lub nieharmonijnie.

Dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 r.ż.) mogą mieć jeszcze nie ukończony rozwój mowy.

Wczesne rozpoznanie wad wymowy ma decydujące znaczenie dla skuteczności terapii logopedycznej. Takie działania można już podjąć w 4 r. ż. Dzieci z wadami wymowy są często narażone na szereg problemów. Niekiedy skarżą się, że koledzy i koleżanki śmieją się z nich, nie chcą się z nimi bawić, czasem przedrzeźniają.

Dzieci takie czują się gorsze od rówieśników, są mniej pewne siebie, nie mają możliwości osiągnięcia takiego sukcesu jak ich rówieśnicy. Zapobieganie i korekcja wad wymowy, to również zapobieganie ewentualnym trudnościom czy niepowodzeniom szkolnym, bowiem dosyć często zdarza się, że dziecko źle mówiące popełnia błędy w pisaniu, a gdy słabo czyta, może mieć trudności w rozumieniu tekstów lub przejawiać zahamowania w spontanicznym wypowiedzaniu się.

W rozwoju mowy ogromną rolę spełnia środowisko, w jakim się dziecko wychowuje, a codzienny kontakt z rodziną i rówieśnikami dostarcza nowych doświadczeń pozwala nabywać wielu nowych umiejętności językowych. Jeśli więc niepokoi nas zbyt wolny rozwój mowy, niskie kompetencje dziecka w porozumiewaniu się z otoczeniem, mała sprawność w wypowiedzaniu słów czy zdań warto udać się po poradę do logopedy, by możliwie jak najwcześniej pomóc dziecku, nim doświadczy on negatywnych dla siebie sytuacji, których można uniknąć.

Jak pomóc dziecku w rozwijaniu mowy?

Oto kilka wskazówek dla rodziców dziecka:

- Należy jak najwięcej mówić do dziecka, podczas zabiegów pielęgnacyjnych, zabaw, codziennych czynności i spacerów. Każda sytuacja jest dobra, aby wychowywać dziecko w tzw. „kąpieli słownej”. Pamiętajmy też o tym, że do dziecka należy mówić powoli i wyraźnie, a zdania nie powinny być długie.
- W dzieciach drzemie naturalna skłonność do mówienia, uważajmy na to, aby jej nie tłumić swoim nadmiernym gadulstwem lub wyręczaniem dziecka w mówieniu. Stwarzajmy dziecku okazję do wypowiedzenia tego co przeżyło. Niech opowie nam bajkę, którą obejrzało, podzieli się wrażeniami z przedszkola, wymyśli zakończenie do czytanej przez nas opowiadania.
- W okresie kształtowania się mowy nie należy dziecka leworęcznego zmuszać do posługiwania się prawą ręką, gdyż zaburza to funkcjonowanie mechanizmu mowy, co w konsekwencji może prowadzić do jąkania się.

- Kiedy dziecko zaczyna dopytywać się jaka to litera, to zwróćmy szczególną uwagę na prawidłowe wybrzmiewanie głosek. Nie wymawiamy „ty” lecz krótko „t” (bo „ty” to są 2 głoski „t”-„y”). jeśli dostarczamy dziecku złych wzorców, nie dziwny się, że wyraz tata przegłoskuje ono jako: [ty-a-ty-a], mama [my-a-my-a]. Pamiętajmy, że wszystkie spółgłoski należy wymawiać krótko bez elementu wokalicznego w postaci „y...”. Wbrew pozorom nie jest to łatwe. Takie nieprawidłowe wybrzmiewanie głosek może wpłynąć na to, że dziecko będzie miało trudności z analizą i syntezą słuchową wyrazów, a w przyszłości trudności w czytaniu i pisaniu.
  - Rozwój mowy dziecka przebiega według różnych schematów czyli faz rozwojowych głosek np. głoska „sz” przechodzi kolejne etapy (np. [iba-siba-syba-szyba]. Głoska „r” przechodzi tą samą drogę lecz jest zamieniana na „j” bądź „l”: [kowa-kjowa-kłowakrowa]. Zamiast niepotrzebnie martwić się niewłaściwą wymową dziecka warto zapoznać się z kolejnymi etapami tego procesu.
  - Jeżeli dziecko źle wymawia jakąś głoskę- nie każmy powtarzać wyrazów zawierających tę głoskę ponieważ to tylko utrwala złą wymowę. Dziecko nie przygotowane pod względem artykulacyjnym, niedostatecznie różnicujące słuchowo dźwięki mowy, a zmuszane do artykulacji zbyt trudnych dla niego głosek, często zaczyna je zniekształcać, wymawiając nieprawidłowo. Utrwalone złe nawyki mowne dziecka trudno jest później skorygować i wydłuża to czas terapii logopedycznej. Powyższa uwaga szczególnie często dotyczy głoski „r” (rozwija się ona później od innych głosek), która przyjmuje niekiedy postać „r” tylnojęzykowego, dość trudnego do zlikwidowania.
  - Nie należy też karać ani zawstydząć dziecka za wadliwą wymowę, gdyż hamuje to chęć do mówienia, a w konsekwencji spowalnia proces rozwoju mowy.
  - Jeżeli zauważymy u dziecka opóźniony rozwój mowy, warto wybrać się do logopedy i pomyśleć o zapisaniu go do logopedy i pomyśleć o zapisaniu go do przedszkola lub na zajęcia o zwiększonej ilości kontaktów z innymi dziećmi. Wpływ grupy rówieśniczej mobilizuje do mówienia, a zabawa stwarza sprzyjające sytuacje aktywizujące spontaniczną mowę dziecka.
- Dzieci wzbogacają swoje słownictwo każdego dnia, wtedy gdy wypowiadają słowa (rozwijają słownictwo czynne) i kiedy je tylko mają w myślach lub usłyszą, a rozumieją ich sens (rozwijają słownictwo bierne). Rola opiekunów polega na tym, by jak najwięcej słów ze słownika biernego przechodziło do słownika czynnego, czyli by dziecko systematycznie gromadziło słownictwo wokół różnych tematów, a następnie zaczęło je stosować w odpowiednich sytuacjach. Zabawy rozwijające mowę należy proponować dzieciom uwzględniając zasadę stopniowania trudności. Tak więc rozpoczynamy od tego co jest dziecku bliskie i czego już doświadczyło. Małe dziecko uczy się na konkretach, więc nie zaczynamy od zjawisk trudnych, ale od konkretnych przedmiotów, stopniowo przechodząc do ich ilustracji aż do utrwalenia właściwej nazwy.
- Ćwiczenia usprawniające narządy mowy, a w szczególności język, wargi i podniebienie przygotowują do prawidłowego mówienia. Dzieci mają naturalną skłonność do wielokrotnego powtarzania ulubionych zabaw, stąd jeśli potraktujemy ćwiczenie jako zabawę, będzie ono dla dziecka autentyczną przyjemnością. Lepiej ćwiczyć krótko ale częściej_ 3-4 minuty z 3-latkami, do 10 ze starszym dzieckiem. Pamiętajmy jednak by nasze działania sprawiały im radość.

Literatura:

- Minczakiewicz E. (1997), Rozwój – zaburzenia – terapia, Kraków, Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej.
- Przetacznik – Gierowska M. (1992), Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego, Warszawa, WSiP.

KĄCIK LOGOPEDYCZNY

Mówienie jest nierozłącznie związane z oddychaniem. Inny jest sposób oddychania wtedy, gdy milczymy, a inny, gdy mówimy. Podczas spoczynku oddychamy nosem wdech i wydech są niemal zrównoważone co do długości trwania. Natomiast w czasie mówienia oddychamy przede wszystkim ustami: wdech jest szybki i krótki, a wydech długi i powolny. Mówiąc nabieramy tyle powietrza, ile potrzeba do wypowiedzenia wyrazu czy zdania.

Ćwiczenia oddechowe, które proponuję mają na celu:

- wyrobienie oddechu przeponowego
- poszerzenie pojemności płuc
- wyrobienie umiejętności pełnego i szybkiego wdechu i wydłużenia fazy wydechowej
- dostosowania długości wydechu do czasu trwania wypowiedzi

Ćwiczenia oddechowe powinno się wykonywać systematycznie, raz lub dwa razy w ciągu dnia po około 3 - 5 minut przy rozmaitych formach aktywności.

Przykłady ćwiczeń i zabawy oddechowych:

- wąchanie kwiatków - dzieci powoli wciągają powietrze nosami i równie powoli, aby zapamiętać ich zapach robią wydech ;
- zdmuchiwanie kawałków papieru z gładkiej powierzchni . Początkowo każde dziecko wykonuje tę czynność indywidualnie, potem można przeprowadzić w formie konkursu;
- puszczanie baniek mydlanych;
- dmuchanie na watkę lub piórko np. czyja watka, piórko wzniesie się wyżej;
- chuchanie na „zmarznięte ręce” oraz „gorącą zupę”,
- wesole wiatraczki- dzieci ustawione w kole, trzymają w rękach wiatraczki na określony sygnał, np.: klaśnięcie, dzieci przybliżają do ust wiatraczki i mocno dmuchają, po czym wyciągają przed siebie ręce z kręcącymi się wiatraczkami. Wygrywa to dziecko, którego wiatraczek kręci się najdłużej;
- balonik- dzieci stojąc w kole, naśladują nadmuchiwanie balonu powoli, aby nie pękł;
- huśtanie ulubionej zabawki- na brzuszku leżącego płasko na podłodze dziecka należy położyć książkę, a na niej ulubioną zabawkę. W czasie wdechu zabawka unosi się do góry, przy wydechu opada. Zarówno wdech, jak i wydech muszą być powolne i równomierne, z chwilowym zatrzymaniem powietrza, aby ,np.: kotek nie spadł z huśtawki.

Ćwiczenia oddechowo-fonacyjne

- **Wymawianie na jednym wydechu samogłosek:** aaaaaa ooooo uuuuu eeeee iiii yyyyy
  - **Łączenie po 2 samogłoski:** Aoaoaoao eoeoeoeo iuiuiuiuu uauauaua
  - **Śpiewanie samogłoski e wzdając palcem po muszli ślimaka** (robimy to na jednym wydechu): głosem ciągłym eeeeeeee; głosem przerywanym e e e e e e
  - **Naśladowanie szumu wiatru:**
    - jesiennego chłodnego – przedłużona artykulacja głoski sssssssss
    - zimowego lodowatego – przedłużona artykulacja głoski wwwwwww
    - wiosennego ciepłego – przedłużona artykulacja głoski fffffff
    - letniego gorącego – przedłużona artykulacja głoski hhhhhh
- Ćwiczenie wykonujemy na jednym wydechu (wdech nosem).

• **Naśladowanie śmiechu różnych ludzi – ćwiczenie rozruszające przeponę:**

staruszki: che che che

kobiety – jasny: cha cha cha

mężczyźni – tubalny: cho cho cho

dziewczynki – piskliwy: chi chi chi

chłopca – hałaśliwy: cha cha cha

zabawa w pociąg – sapanie lokomotywy *pach, pach* lub *pf, pf*.

Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato...

„Śniegowe gwiazdki” - Bożena Forma

Siedzi Pani Zima w ogromnym fotelu i haftuje. Śnieżnobiałe nitki przesuwają się pomiędzy palcami. Przeciąga je igłą przez oczka wymyślając piękne wzory.

Przybiegły Zimowe Ludki.

- Co robisz Pani Zimo? Tyle nici. Co z nich wyczarujesz? - ciekawie spoglądają do koszyków.
- Dowiedcie się kiedy przyjdzie odpowiednia pora. Teraz zmykajcie, mam jeszcze bardzo dużo prac . Przez kilka nocy pali się światło w komnacie Zimy. Kiedy już wszystkie kosze są pełne, dzwoni srebrnym dzwoneczkiem i woła:
- Wyjeżdżamy. Zabierajcie bagaże z mojego pokoju. Czas odwiedzić ziemię.
Biegną Zimowe Ludki, wesoło podskakują ciekawe co też za niespodziankę Zima zgotowała. Noszą kosze i układają w saniach.
- Co też w nich może być? - szepczą po cichu. Tymczasem Zima w białej pelerynie siada wygodnie w saniach.
- Potrzebna mi wasza pomoc. Ludki wskakują do sań i siadają wygodnie.
Mają ze sobą książki o Ziemi i o jej mieszkańcach.
- Poczytamy trochę o zwyczajach ludzi - zawołał najstarszy z nich. – Może będą chcieli z nami porozmawiać. Już Pani Zima mknie saniami po niebie, aż tu nagle wiatr mroźny wieje.
A razem z nim tańczy Mróz. Zatrzymuje się Pani Zima na jego widok. Rozmawiają przez chwilę i już razem wyruszają w dalszą drogę.
- Widzę Ziemię. Te światła to domy ludzi - tłumaczy Zima Zimowym Ludkom, które znużone długą podróżą zasypiały.
- Tak, tak - zamyślił się Mróz.
- Dzieci już na nas czekają. Jednak wszędzie jakoś szaro i ponuro. Sanie zatrzymują się na puszystej chmurce.
- Zatem do pracy - woła Zima. - Czas opróżnić kosze. Ludki szybko wskakują z sań i wysypują na ziemię śniegowe gwiazdki. Każda ma inny wzór, napracowała się Pani Zima, oj napracowała.
- Mrozie zamień wodę w lód, dmuchnij też na moje gwiazdki, niech pięknie błyszczą.
Gwiazdki zamieniają się w grubą miękką pierzynę. Drzewa ustrojone w kożuchy wyglądają dostojnie. A dzieci? Dzieci w czapkach i szalikach biegną na górkę wołając: Zima do nas przybyła, świat śniegiem pokryła. Na sanki, na narty wszystkich zaprosiła. Tysiące gwiazdek na ziemię spada to jest dopiero świetna zabawa. A każda gwiazdka o innym wzorze zachwyć kształtem każdego może. Dziękujemy ci Zimo.